

Handelingen 7: 54-60

- Schildwolde, 5 mei 2016
- Kees van Dusseldorp
- hemelvaartsdag / bevrijdingsdag

Liturgie:

thema: Jezus in de hemel is gezien!

intro: Ld.415:1,3

votum en groet

Gz.100:1,6

gebed

lezen: Hand.1:1-14

Ps.47:1,3

lezen: Hand.7:51-60

Heb.1:1-6

Ps.110:1,2,3

preek: Hand.7:55-56

Ld.299:1,2,5,8,10

gebed

collecte

Opw.334

zegen

na afloop: Ld.416:1,2

Gemeente van Jezus Christus,

Toen koningin Wilhelmina op 13 mei 1940 naar Engeland vluchtte, hadden veel mensen daar moeite mee. Sommigen vonden het laf. Anderen waren bang dat het moreel onder de bevolking daarmee zou afnemen. Misschien waren er ook wel, die hoopten dat ze nooit meer terug zou komen.

Zelf bracht de koningin het anders: 'Ik verplaats de zetel van de regering naar Londen. Van daaruit zullen wij ons voor u inspannen.'

Zoiets kun je natuurlijk wel zeggen, maar kun je dat ook waarmaken? Wie haar kende, wist dat ze het meende. Maar wie haar niet vertrouwden, die zochten andere motieven onder haar vertrek.

Zij kon niet weten hoe het zou gaan. Wij weten achteraf, hoe zij vanuit Londen een geweldige inspiratiebron voor het Nederlandse volk is geworden. Hoeveel mensen luisterden niet stiekum naar radio Oranje, waar de koningin hen een hart onder de riem stak! Ze zagen haar niet, maar niemand twijfelde eraan dat zij het was. Ze spraken haar niet, maar iedereen was onder de indruk van haar inzet en liefde. Ze wist wat er in Nederland gebeurde, doordat ze alle Engelandvaarders persoonlijk uitnodigde en uithoorde. Zo was ze voor de mensen in het land een bron van moed en hoop, een stimulans van actie en verzet, een kompas van betrokkenheid en vertrouwen.

** blijvend betrokken

Het vertrek van Wilhelmina kan als beeld dienen van de hemelvaart van Jezus Christus. Er zitten prachtige parallellen in. Jezus verplaatste de zetel van zijn regering naar de hemel. Jezus ging weg, om zich des te meer voor zijn volk in te zetten. De leerlingen van Jezus toen hadden er geen enkele moeite mee dat Hij naar de hemel ging. Zeker niet, na de toelichting door de twee engelen. 'Ze brachten hem hulde', lezen we in de Bijbel, 'en gingen heel blij terug naar Jeruzalem.' Om te wachten op de beloofde uitstorting van de Heilige Geest.

Maar waar de leerlingen toen geen moeite mee hadden, daar hebben gelovigen vandaag soms wel hun vragen bij. Misschien ervaar jij het ook wel als een gemis dat Jezus niet meer op aarde is. Zeker als je toch al weinig van zijn aanwezigheid merkt. Misschien vind je het een lastig verhaal: wat is nu een 'hemelvaart'? Dan kan die vraag je bespringen: is Hij er wel? Waar dan?

Het vertrek van koningin Wilhelmina is op dit punt inzichtgevend. Vanaf zijn plaats in de hemel, heeft Jezus veel meer mogelijkheden om ons te leiden en zijn bevrijdingsplan uit te rollen, dan als hij op aarde zou blijven. En op zijn manier is Hij aanwezig en betrokken.

Nee, de hemelvaart van Jezus was geen vlucht. Het was eerder een inhuldiging van de koning. En nee, het is ook geen tijdelijk verblijf. Want Hij is bezig om alles klaar te maken en ons uiteindelijk op te halen. Maar inderdaad, Hij heeft ons niet in de steek gelaten. Hij is vertrokken om ons te dienen. Vanaf zijn hemelse plaats is Hij des te meer actief. Voor ons. Als bron van moed en hoop, als stimulans van actie en verzet, als kompas van betrokkenheid en vertrouwen. Niet door zelf hier rond te lopen, in gesprek te gaan en mensen aan te raken. Maar door zijn Geest, door zijn Woord en door zijn volgelingen.

** zien

'Ik zie Hem! De mensenzoon! Ik kan in de hemel kijken! Ik zie Hem! Jezus. Daar staat Hij. Aan Gods rechterhand!'

Je zult het maar meemaken. Dat je zoiets ziet. Onvoorstelbaar. Sowieso om de hemel in te kunnen kijken. Wat we in de Bijbel lezen over de troonzaal van God gaat onze voorstelling te boven. Hoe het eruit zag, is niet in woorden te beschrijven, denk ik. Maar wat Stefanus heeft gezien, is volstrekt helder. Jezus! Aan de rechterhand van God.

Stefanus wist dat Jezus naar de hemel was gegaan. Hij kende de woorden van Jezus zelf, die bij zijn verhoor tegen de hogepriester had gezegd dat Hij vanaf die dag aan de rechterhand van de Almachtige zou zitten. Maar tussen weten en meemaken zit nog wel een heel groot verschil! Tussen geloven en zien zit een enorme afstand. We geloven dat Jezus opgestaan is uit de dood en leeft. Maar dat zien we pas aan het eind van de tijd. Het verschil tussen een belofte en de vervulling is groot.

Stefanus ziet Jezus staan in de hemel. Even laat Jezus zich zien. Wat een enorme bemoediging en bevestiging. Voor Stefanus, maar ook voor de andere leerlingen. En voor ons vandaag! Jezus heeft niet alleen gezegd dat Hij naar de hemel zou gaan, Hij is er ook gezien! Door iemand op aarde. Dat is een enorme streep onder alles wat Jezus is. En wat Hij heeft gezegd. Het zijn maar geen loze woorden of vage verhalen. Het is de realiteit. Maar zelden zie je het zo duidelijk. Meestal aanvaard je iets omdat het gezegd wordt door iemand die je vertrouwt. Of omdat je ervan overtuigd bent geraakt. Of omdat je merkt dat het waar is. Maar dat je het zelf kunt zien, dat is nog wel weer iets anders.

Stefanus heeft Jezus in de hemel gezien. Ik weet wel, dat na Stefanus ook heel veel mensen zeggen dat ze Jezus hebben gezien in de hemel. Dat kan best waar zijn, maar aan dit getuigenis van Stefanus twijfel ik zeker niet. Jezus in de hemel is gezien!

Dat is een bevestiging. Ook voor jou en mij. Wat Jezus heeft gezegd, blijkt werkelijkheid te zijn. Zelfs als Hij spreekt over zaken die wij bijna nooit met onze ogen kunnen vaststellen. Des te meer reden heb je om alles serieus te nemen wat Jezus zegt. Als Hij zegt dat Hij de Verlosser is, dan is Hij dat. En als Hij zegt dat ik vergeving nodig heb, dan heb ik dat. Als Hij zegt dat Hij mij bij de Vader brengt, dan doet Hij dat. En als Hij zegt dat ik mij moet bekeren, dan moet ik dat. Als Hij zegt dat Hij in de hemel voor ons werkt, dan werkt Hij voor ons. En als Hij zegt dat ik zijn getuige ben in deze wereld, dan ben ik dat. En wat voor mij geldt, geldt natuurlijk niet minder voor jou en voor mij.

'Ik zie Hem! Ik kan in de hemel kijken. Ik zie Jezus!'. Stefanus zingt het bijna uit. Wat hij ziet, zet een streep onder alles wat Jezus heeft gezegd en heeft gedaan.

** staan – spanning van het moment

Er is nog een klein opvallend dingetje in wat Stefanus ziet. Hij zegt: 'ik zie Jezus *staan*'. Meestal staat er in de Bijbel dat Jezus aan Gods rechterhand *zit*. Sommige uitleggers zien in dat staan iets van de extra intense betrokkenheid van Jezus op dat spannende moment. Het is voor het eerst dat een van zijn volgelingen gedood zal worden. Dat is nogal

wat. Ook dat had Jezus al aangekondigd. Dat de wereld de christenen zal haten en dat ook zij om hun geloof gedood zullen worden. Maar als het dan de eerste keer zover is, dan is dat een geladen moment. Zijn eerste leerling wordt gedood. Omdat hij van Jezus houdt.

Jezus staat aan Gods rechthand. Sommigen zien in dat staan zijn intense betokkenheid op Stefanus. Anderen zien daarin dat de Heer klaarstaat om zijn dienaar welkom te heten. Weer anderen zien er de woede in van Jezus, die immers eens oordelen zal, ook over de moordenaars van Stefanus. Ik weet niet, of je dit allemaal kunt ophangen aan het feit dat Stefanus de Heer ziet *staan*. Volgens Calvijn moet je er niet teveel achter zoeken. Maar het is wel een feit dat het hier gaat om een kantelpunt in de geschiedenis van de kerk. Hier valt de eerste dode vanwege het geloof in Jezus Christus. Onze Heer is er sterk bij betrokken. Er wordt niet alleen meer met woorden gevochten, maar nu ook met daden.

Had Stefanus dit zelf uitgelokt? Hij was wel heel direct direct geweest in zijn verdedigingsrede. Aan de hand van de geschiedenis had Stefanus duidelijk gemaakt dat niet het volk Israel en zelfs niet de tempel voor God absoluut en eeuwig zijn. En dat het volk structureel de profeten van God vervolgt en doodt. 'U hebt zelfs de rechtvaardige verraden en vermoord. U leeft niet naar de wet van God'. Dat zijn harde woorden. Tenminste voor de joden die van Jezus niets willen weten. Het is niet alleen maar een ongemakkelijke waarheid. Ze worden woedend. Stefanus schopt al hun heilige huisjes omver. En ze kunnen met woorden niet tegen hem op. Want hij is vervuld van Gods Geest, de Geest van waarheid en vrijheid.

Als Stefanus dan zijn ogen omhoog slaat en zegt: 'Ik zie de hemel open en Jezus aan Gods rechterhand', dan is dat voor hen de druppel die de emmer doet overlopen. Maar voor Stefanus is dit het hoogtepunt van zijn getuigenis. Hij ziet zijn Heer. En weet zich vrij om te zeggen wat er gezegd moet worden. Hij kent zijn Heer. En verlangt ernaar om van Hem te spreken en Hem te volgen, wat het ook kost. Hij houdt van zijn Heer. En verliest de angst voor mensen en wat mensen hem zouden kunnen aandoen.

Zulke getuigenissen kennen we van meer mensen. Mensen die de dood in de ogen kijken en toch de moed niet verliezen. Mensen die de Heer volgen, wat het hen ook kost. Gisteren hebben we de doden herdacht, die gevallen zijn in oorlogen. Met bijzondere aandacht voor hen die hun leven hebben gegeven voor onze vrijheid. Zij staan voor een waarheid die groter is dan je zo direct kunt zien. Velen van hen ontvingen hun kracht in de waarheid en vrijheid van Jezus Christus. In de liefde van God. In hun geloof in Jezus Christus.

Jezus in de hemel is intens betrokken op wat er gebeurt met Stefanus, zijn leerling. En Stefanus op aarde is intens betrokken op Jezus, zijn Heer en Heiland. Op dit spannende moment, op de grens van leven en dood, is die verbondenheid tussen een christen en Christus beslissend. Als je de dood in de ogen kijkt, weet dan dat Jezus er voor je is. Dat je nooit uit zijn handen valt. Je hebt een Heer in de hemel! Hij is je leven!

** vrede en vergevingsgezindheid

We vieren vandaag de hemelvaart van Jezus Christus. Soms klinkt dat als een afscheid. Maar Jezus zei: 'Ik zal jullie niet als weeskinderen achterlaten. Ik geef jullie mijn Geest. Zodat jullie blijven beseffen wie ik ben en wat ik doe. Zodat jullie je laten meenemen in mijn missie om mensen te redden van de dood. Om een nieuw Godsvolk te vormen, dat de Vader kent en eert en eeuwig zal leven.'

Dat heeft Jezus gedaan. Over tien dagen vieren we Pinksteren, de uitstorting van de Heilige Geest. Moet je kijken wat die Geest met Stefanus doet! Hij geeft hem wijsheid en vrijmoedigheid. Om van de waarheid te getuigen. Om de angst te overwinnen. Om Jezus te presenteren.

Het is de Heilige Geest die Stefanus de ogen opent en hem Jezus in de hemel laat zien. Zijn Heer, zijn Verlosser, zijn Schuilplaats, zijn Redder en zijn Rechter. Heb je gezien wat dat met Stefanus zelf doet? Als Stefanus vertelt dat hij Jezus ziet, wordt het heel snel zijn dood. Maar tegelijk verandert hijzelf prachtig naar het beeld van Christus.

Hij ontvangt vrede: 'Heer Jezus, ontvang mijn geest', riep hij, terwijl hij gestenigd werd. Hij stierf in de heerlijke wetenschap dat hij die dag nog bij Jezus in het paradijs zou mogen zijn. Hij legde zijn leven in de handen van de Heer. Want hij wist zich eigendom van Jezus Christus, in leven en sterven. Hij kon het leven loslaten, want hij had vrede gekregen. Vrede met God. Vrede, in de hitte van de strijd. Leven, midden in de dood.

Maar Stefanus ontvangt nog meer. 'Heer, reken hun deze zonde niet aan', riep hij, terwijl hij op zijn knieën viel. Vrede met God werkt direct door in vrede met mensen. Hij bidt voor zijn vervolgers. En zij horen het. Er blijft ook voor hen een weg naar vergeving. Een weg naar Jezus, de Heer. In zijn laatste woorden toont Stefanus een vergevingsgezindheid en een liefde, die geen mens op zo'n moment van zichzelf heeft. Dat gebeurt er met Stefanus, als hij Jezus heeft gezien.

Wie een beetje thuis is in de Bijbel, die komen beide uitspraken van Stefanus bekend voor: 'Heer Jezus, ontvang mijn geest' en 'Heer, reken hun deze zonde niet aan'. Het zijn dezelfde woorden die Jezus Christus uitsprak toen hij aan het kruis hing. Stefanus neemt woorden van Jezus op zijn lippen. Het zijn de beden van zijn hart geworden. Stefanus is steeds meer Jezus geworden. Jezus is steeds meer Stefanus geworden. Zo intens is de verbondenheid tussen de Heer en wie hem volgt. Jij in Hem, Hij in jou. In vrede en liefde, in geloof en hoop, maar ook in waarheid en vrijheid. Wie van Jezus houdt, die verandert naar het beeld van Christus. Als je beseft dat de Heer in de hemel op je betrokken is, laat je dan vullen door zijn Geest.

**

'Ik kan in de hemel kijken. Ik zie Jezus!' Dat was niet alleen bedoeld voor Stefanus. Hij heeft niet iets gezien wat alleen op dat moment waar was. Hij mocht even achter de wolken kijken. En zag dat alles waar was wat Jezus had gezegd.

Dat is ook bedoeld voor jou en mij. Ook zonder dat je zelf in de hemel kunt kijken: Stefanus heeft verteld hoe waar het is: 'Jezus is daar echt'. Een geweldige bevestiging en bemoediging van alles wat je verteld is. En van alles wat je gelooft. Ook nu je zelf Jezus nog niet ziet: Hij is daar echt in de hemel.

We lezen van Jezus in dit verhaal geen enkele actie. Stefanus ziet niet wat Jezus doet of wat Hij zegt. Maar alleen al het zien van Jezus in de hemel heeft een groot effect. Zijn tegenstanders kunnen het niet verdragen. De haat en de vervolging nemen toe, naarmate mensen meer van Jezus laten zien. Maar ook de liefde en de bereidheid om hem te volgen nemen toe, en een gelovige gaat meer op Jezus lijken.

Je hoeft niet te wachten tot je zelf oog in oog met Jezus staat. Je weet immers dat Hij er is. Je hoeft niet te wachten tot je laatste uur geslagen is. Je kent immers je Heiland. Ook vandaag werkt zijn Geest. Laat je door die Geest meenemen naar Jezus. Om elke dag te leven in geloof, hoop en liefde. Om te leven in vrede met God en gericht op vrede met mensen. Jij in Hem en Hij in jou.

Jezus in de hemel is actief betrokken op zijn volgelingen op aarde. Ook op jouw leven, inclusief wat je meemaakt en wat er met je gebeurt. Zet dan je leven in zijn licht. Laat je ontdekken aan je zonden en je haat. Laat je meenemen naar de vrijheid en het licht. Laat je vullen met zijn Geest. Om in vrijheid te leven. Om getuige te zijn van Jezus. Met woorden en met daden. Om als christen te leven en te sterven. Want je Heer waakt over je vanuit de hemel.

Amen